

Barn och unga

Margit Lindholm Johansson Kommunförbundet Kalmar län

Denise Göransson, Region Kalmar län

Helén Svensson, Region Kalmar län

Carina Petersson, Region Kalmar län

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Barn och unga

Margit Lindholm Johansson, kommunförbundet i Kalmar län & Denise Göransson, Region Kalmar län

Intensiv Kontextuell Behandling (IKB)

- *Helén Svensson, samordnare IKB, region Kalmar län*

Familjecentraler i Kalmar län

Ungdomsmottagningar i Kalmar län

- *Carina Petersson, projektledare digital ungdomsmottagning, Region Kalmar län*

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Intensiv kontextuell behandling

IKB

Helén Svensson

Länsömsam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Bakgrund

Start januari 2023

- Initiativ från läns gemensam ledning.
- Effektivisera vårdinsatserna för ungdomar och deras familjer.
- BUP och socialtjänst i samarbete- Samverkan

Läns gemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Målgrupp

- Ungdomar 12-18 år.
- Ungdomar med ett självskadebeteende och/eller suicidhandlingar.
- Självskadebeteende där det råder kris på familjenivå samt föreligger risk för institutionsplaceringar.

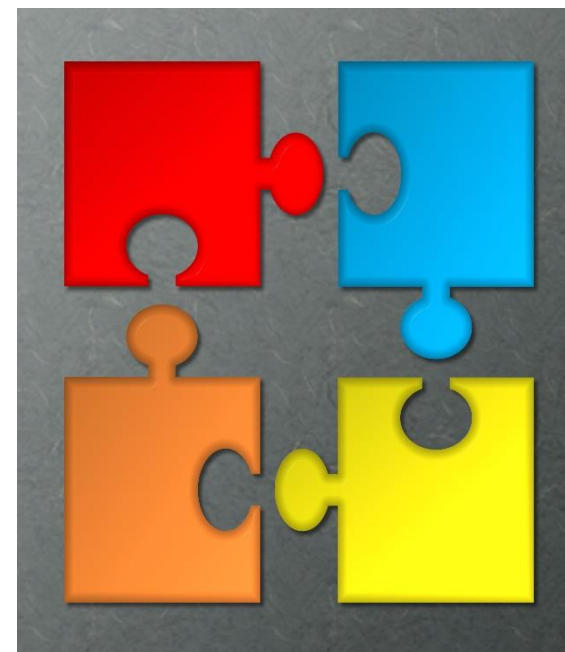
Vilka kan remittera?

- Myndighetspersoner inom socialtjänst.
- Vårdansvariga inom barn – och ungdomspsykiatri.

Teamet

- 1 Samordnare
- 2 Individualbehandlare
- 2 Familjebehandlare

IKB

- Intensiv kontextuell behandling
- 4 månader
- Tätt samarbete med socialtjänsten

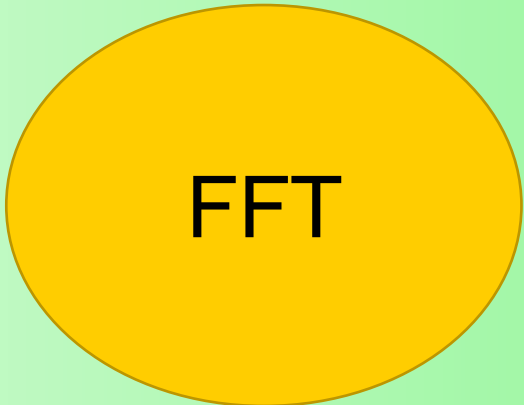
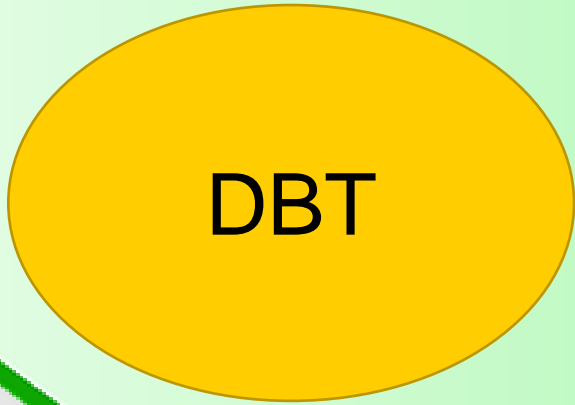
Individ

Familj

Kontext

Dialektisk beteendeterapi

- Svårigheter att reglera emotioner.
- Starka och svårhanterliga känslor leder till problembeteende såsom självskada/suicidal.
- Fokus på färdigheter både i grupp och individuellt.
- Emotionsreglering och relationsfärdigheter.

Funktionell familjeterapi

- Familjeterapimodell där barn/ungdom uppvisar problembeteende av utagerande slag.
- Familjefokus – inte individfokus.
- Omformuleringar.

Ramar för IKB

- Behandlingstid – 4 mån
- Krisintervention
- Flexibilitet utifrån behov
- Hög tillgänglighet

Kärnmålen

Öka frekvens
av effektiv
känsloreglering

Öka funktionell
kommunikation

Öka närvaro i
skola eller
annan
sysselsättning

Att familjen i god
tid ska kunna
söka hjälp inom
öppenvården

Kvalitetssäkring

- Dubbel handledning – FFT och DBT
- CM
- Självsfattningar

Förväntat resultat

- Uteblivna suicid – *vård bibehåller liv - ökad livskvalité*
- Kortare vårdköer - *vård i rätt tid – effektiv vård*
- Förhindrade placeringar – *vård i rätt miljö – effektiv vård*
- Färre dygn vid heldygnsvården – *undvikbar vård – resursvinst*
- Minskat lidande
- Ökad funktionsnivå i vardagen – *välbefinnande – individ o samhällsvinst*

Ekonomi –pilotprojekt

Kalkylerad kostnad IKB – 3 954 764 miljoner.

- Besparing socialtjänsten –
- 2 HVB placeringar 3 650 000
- 5 utredningar 76 870
- Summa uteblivna kostnader - 3 726 870

Ekonomi – pilotprojekt

- Ekonomisk effekt BUP
- Färre dygn vid heldygnsvården = färre extra personalkostnader vid överinläggning.
- Ett vårddygn kostar i snitt ca 23.300 kr. *(2023 omräknat pris baserat på KPP 2021)*
Uppskattning - tre färre vtf á 3 dgr á 5 patienter samt ett vtf á 15 dgr á 2 patienter = 1.048.500
- Kostnadseffektiv behandling och resursfördelning.
- Rätt patient på rätt nivå.
- Minskade avbokningar/uteblivna besök.
Ett besök kostar i snitt ca 4000 kr.
Ej utnyttjad tid pga avbokningar = ineffektiv tid
Uppskattning ex 3 avbokningar per 5 patienter = 60.000 kr (ineffektiv tid att spara/ej optimalt resursutnyttjandet)

IKB (intensiv kontextuell behandling)

Samordnande grupp barn och unga

- Följa och utvärdera pilotprojekt i Kalmar kommun och BUP och bedöma möjligheten att verksamheten blir permanent för hela Kalmar län

IKB (intensiv kontextuell behandling)

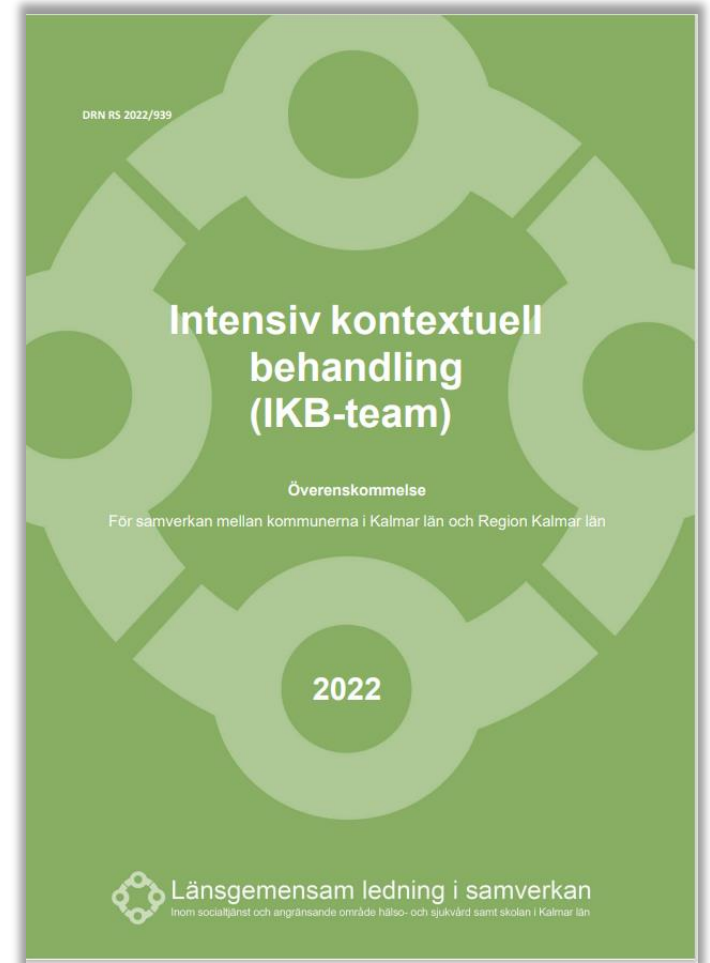
Styrgruppen ser ett behov av att förlänga projektiden ett år på grund av:

- Verksamheten startade i januari men alla behandlartjänster är först tillsatta i maj. Detta innebär att verksamheten inte varit i gång fullt ut ännu.
- Det tar tid för remitterande instanser att implementera och kunna rikta insatsen till just de familjer med den problematik som IKB-teamet ska arbeta med. Därefter ska familjen tillfrågas, bli informerad och vara motiverad till att ta emot insatsen.
- För att kunna göra en bra och kvalitativ utvärdering av verksamheten krävs mer tid. Andra regioner som byggt upp IKB-team har haft projektid på 2–3 år.
- Då behandlingstiden för en familj hos IKB-teamet är cirka fyra månader begränsas underlaget till en kvalitativ utvärdering.

IKB - Vad händer nu?

- Utvärdering av verksamheten
- Fortsatt arbete kring önskemålet om förlängd projekttid för IKB-teamet

Familjecentraler

Margit Lindholm Johansson Kommunförbundet Kalmar län
Denise Göransson, Region Kalmar län

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Familjecentraler i Kalmar län

- Familjecentralernas årsberättelser 2022
- ”Modell för uppföljning för Familjecentraler i Kalmar Län”.
- Reviderad överenskommelse
  - Länsövergripande samordnare

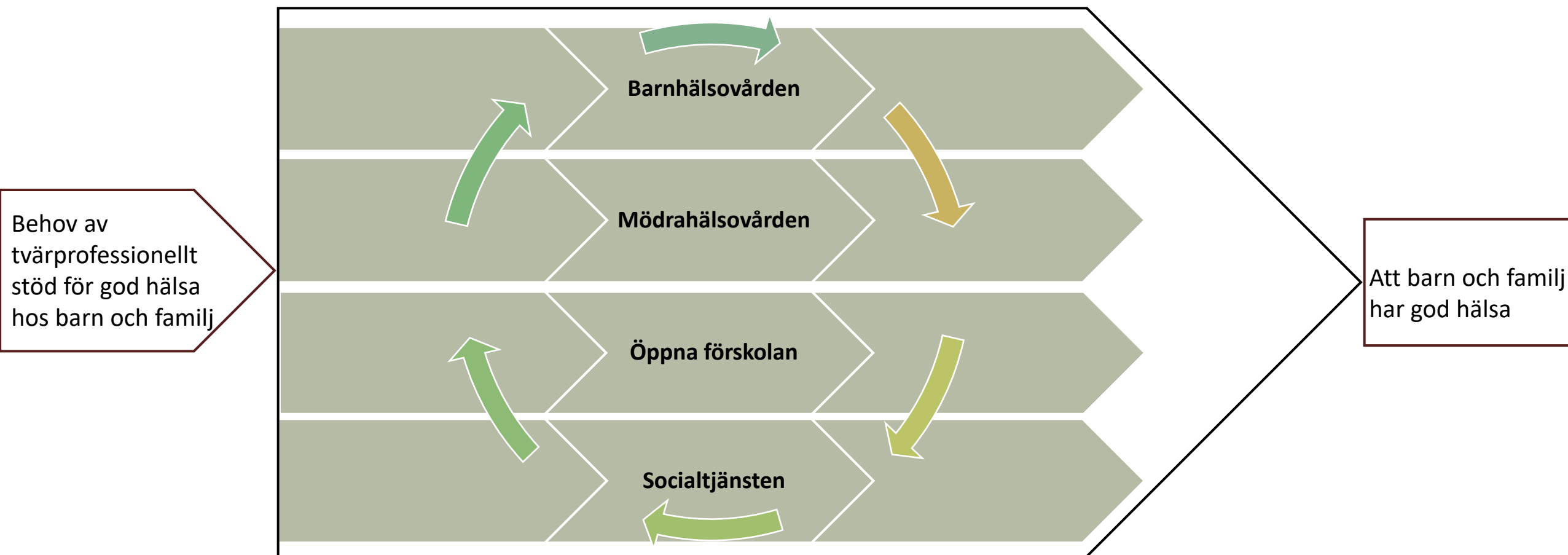
Familjecentraler i Kalmar län

Samordnande grupp barn och unga

- Sammanställa årsberättelser från Familjecentralerna i länet.
- Utveckla en struktur för uppföljning utifrån familjecentralernas arbete.

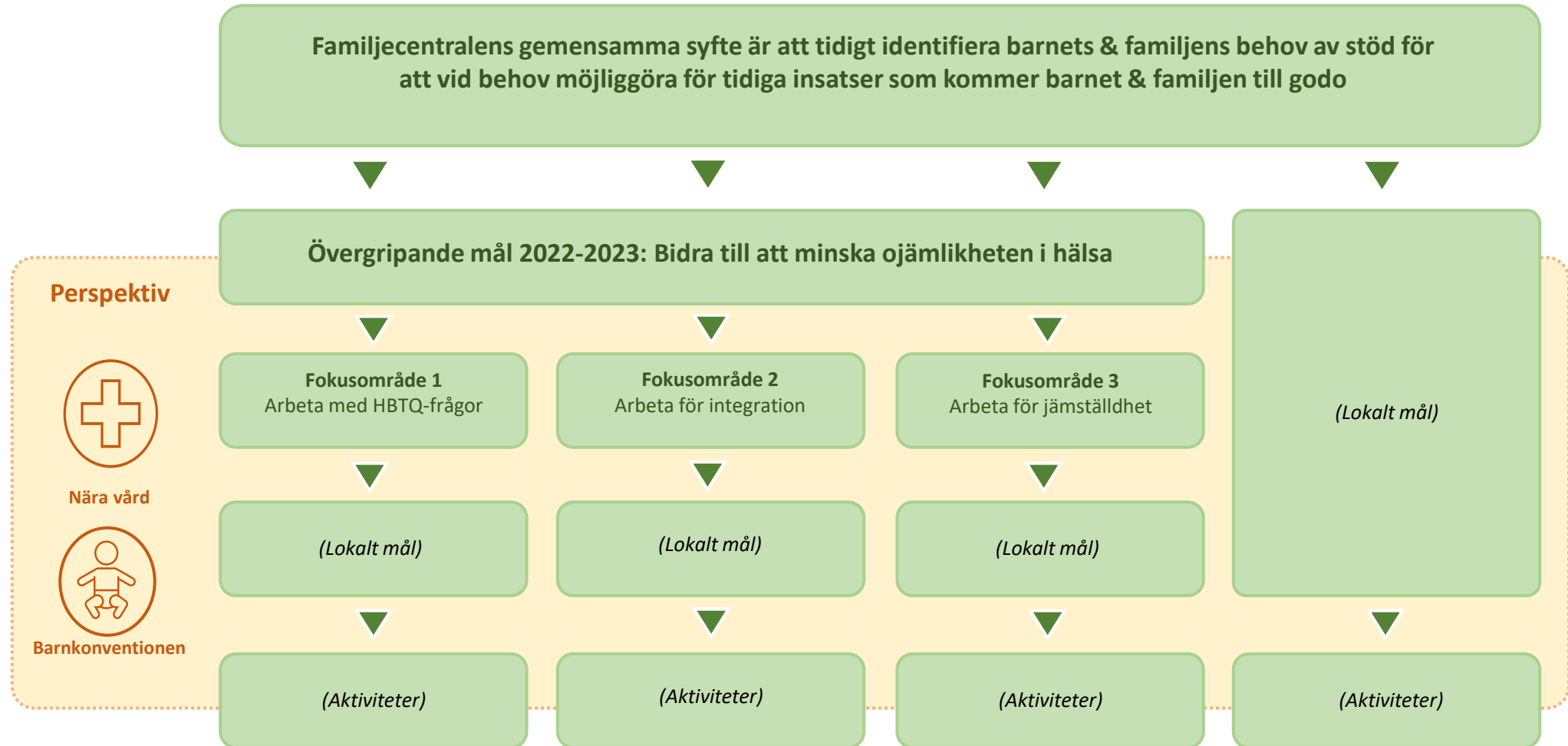

Familjecentralernas processer

Årsplan - översikt

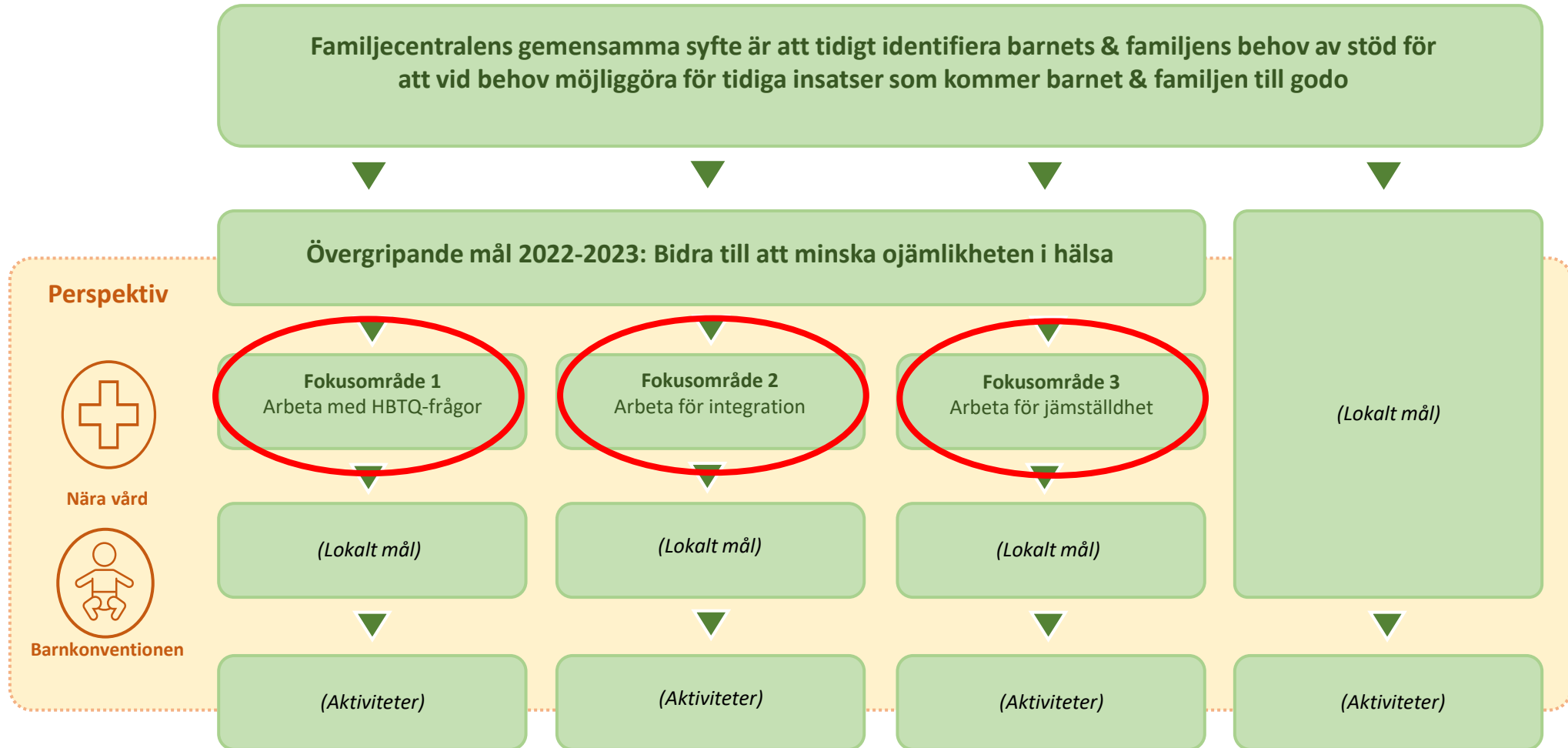

Årsberättelser

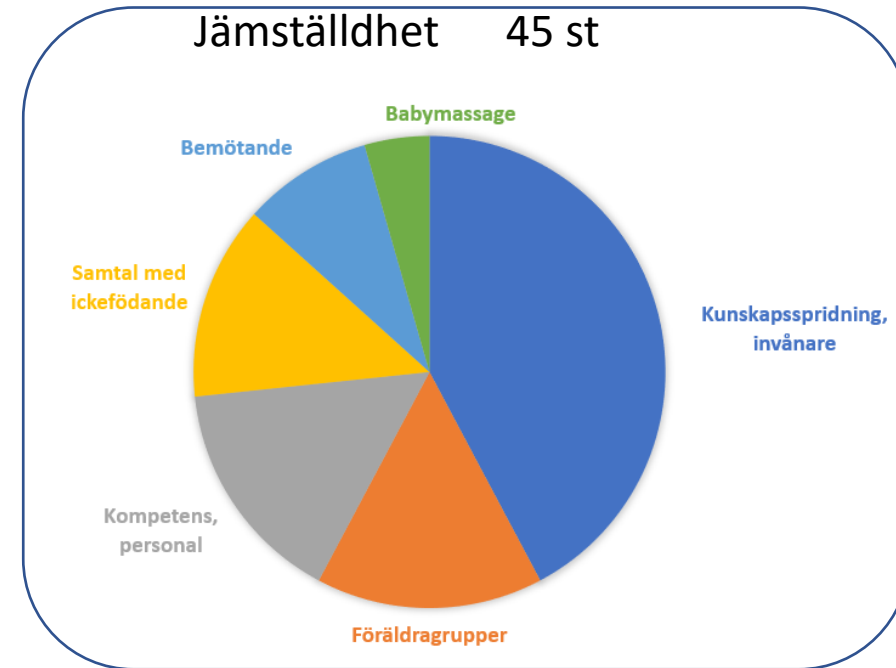
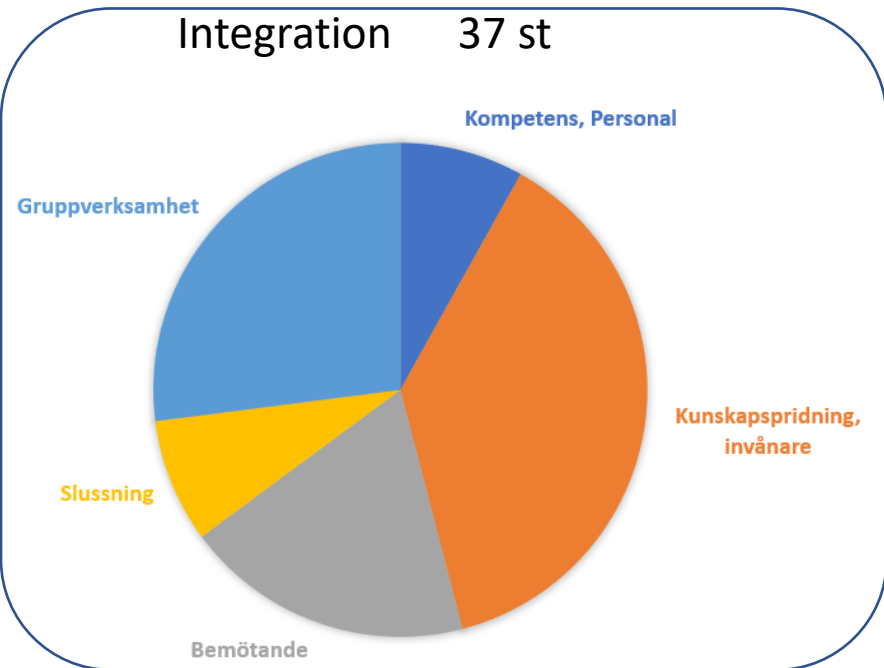
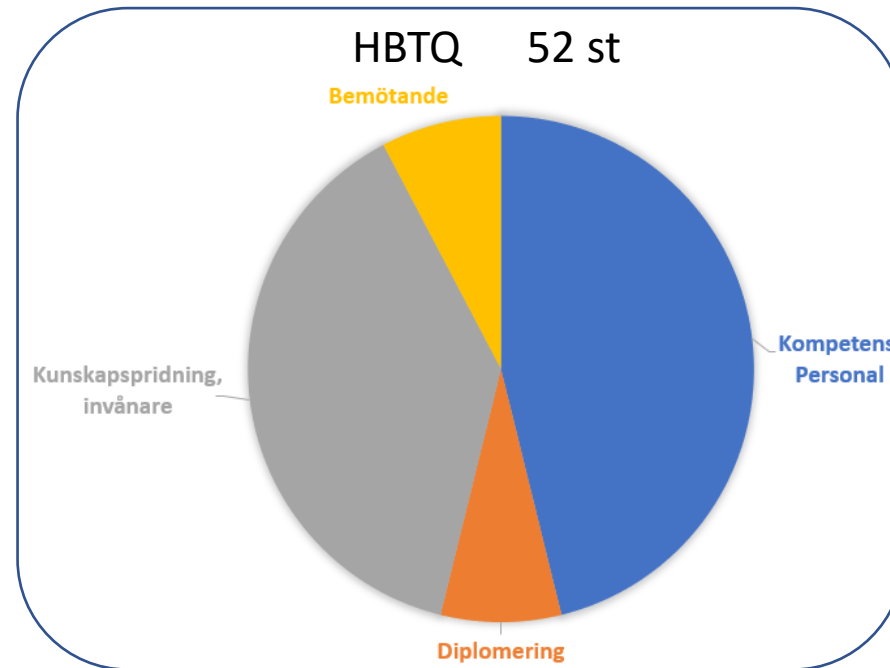
	Lokalt mål	Aktivitet	Förväntad effekt	Uppföljning/Analys
	Erkjända deltagande i COSE-P i regioncentralerna.	Erkjända barn i COSE-P i regioncentralerna. Här deltaga siktas av kommuner till tilläggande föräldrar och andra aktörer.	Allt fler föräldrar förälsas här i regioncentralerna för att kunna och känna sig uttryckta.	
Emmaboda	Allt fler föräldrar deltagande i COSE-P i regioncentralerna.	Kurs i Kognitivt beteendeterapi Kurs i Kognitivt beteendeterapi Tema i alla vårdplaner		
Hultsfred	Allt fler föräldrar deltagande i COSE-P i regioncentralerna.	Uppmaningar och hjälp till föräldrar för att delta i regioncentralerna. Här deltaga siktas av kommuner till tilläggande föräldrar och andra aktörer.	Föräldrar blir tryggare i alla föräldrar.	
	Allt fler föräldrar deltagande i COSE-P i regioncentralerna.	Råd och stöd i relation till barn och föräldrar i relation till barn. Här deltaga siktas av kommuner till tilläggande föräldrar och andra aktörer.	Allt fler föräldrar förälsas här i regioncentralerna för att kunna och känna sig uttryckta.	
Högby	Säkerhet	Säkerhet		
Kalmar	Allt fler föräldrar deltagande i COSE-P i regioncentralerna.	Stöd i relation till barn och föräldrar i relation till barn. Här deltaga siktas av kommuner till tilläggande föräldrar och andra aktörer.	Ökad säkerhet i relation till barn och föräldrar i relation till barn. Här deltaga siktas av kommuner till tilläggande föräldrar och andra aktörer.	
Mössterås	Allt fler föräldrar deltagande i COSE-P i regioncentralerna.	Allt fler föräldrar deltagande i COSE-P i regioncentralerna. Här deltaga siktas av kommuner till tilläggande föräldrar och andra aktörer.	Allt fler föräldrar förälsas här i regioncentralerna för att kunna och känna sig uttryckta.	
Mörbylånga	Deltagande i COSE-P i regioncentralerna.	Deltagande i COSE-P i regioncentralerna. Här deltaga siktas av kommuner till tilläggande föräldrar och andra aktörer.	Deltagande i COSE-P i regioncentralerna för att kunna och känna sig uttryckta.	
Nybro	Genomgång föräldrar i regioncentralerna.	Genomgång föräldrar i regioncentralerna. Här deltaga siktas av kommuner till tilläggande föräldrar och andra aktörer.	Genomgång föräldrar i regioncentralerna för att kunna och känna sig uttryckta.	
Oskarshamn	Allt fler föräldrar deltagande i COSE-P i regioncentralerna.	Allt fler föräldrar deltagande i COSE-P i regioncentralerna. Här deltaga siktas av kommuner till tilläggande föräldrar och andra aktörer.	Allt fler föräldrar förälsas här i regioncentralerna för att kunna och känna sig uttryckta.	
Torsås	Deltagande i COSE-P i regioncentralerna.	Deltagande i COSE-P i regioncentralerna. Här deltaga siktas av kommuner till tilläggande föräldrar och andra aktörer.	Deltagande i COSE-P i regioncentralerna för att kunna och känna sig uttryckta.	
Västervik	Deltagande i COSE-P i regioncentralerna.	Deltagande i COSE-P i regioncentralerna. Här deltaga siktas av kommuner till tilläggande föräldrar och andra aktörer.	Deltagande i COSE-P i regioncentralerna för att kunna och känna sig uttryckta.	

Årsplan - översikt

Aktiviteter

Familjecentraler – ”Modell för uppföljning”.

Uppdrag från Beredningen (2022)

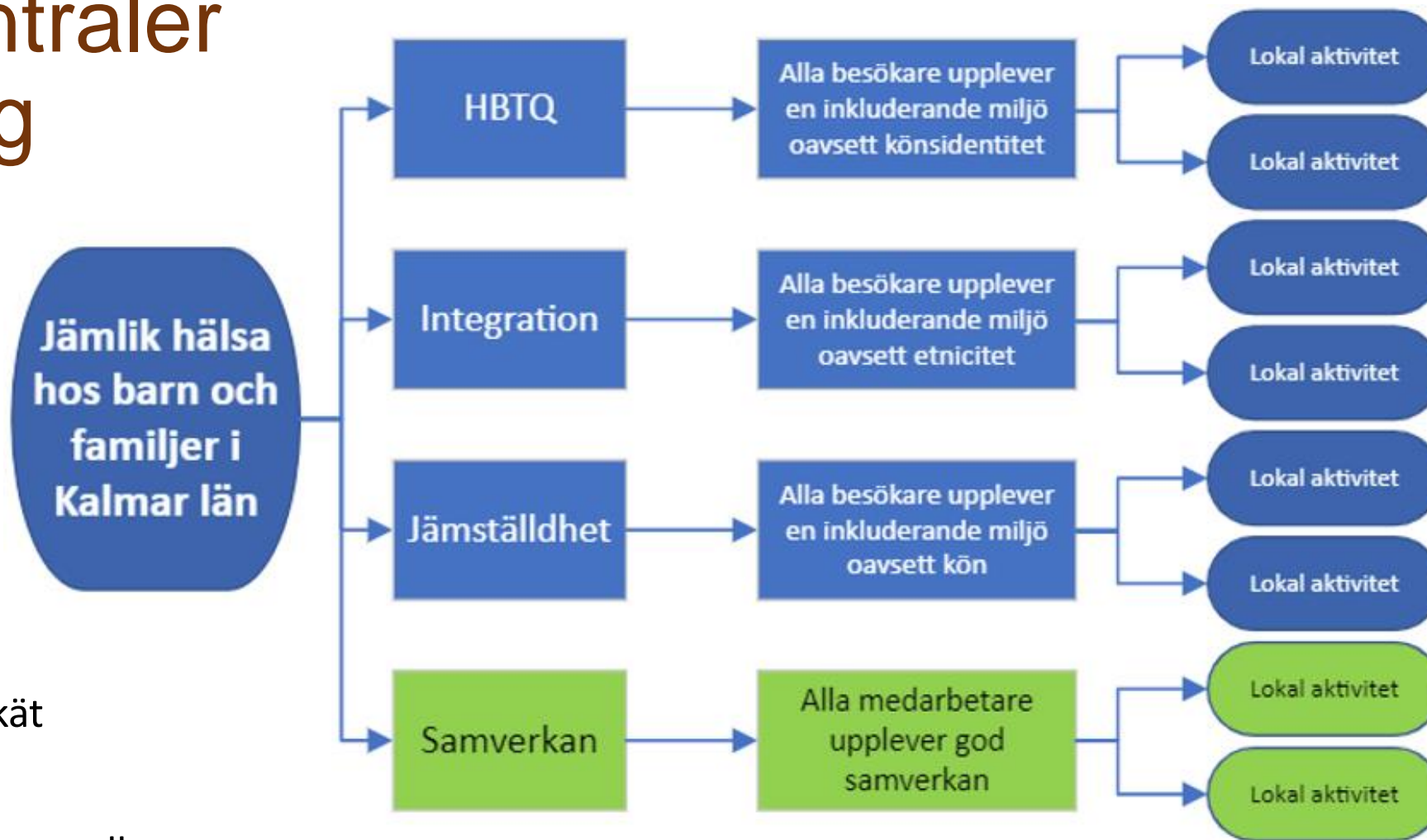
- *Föreslå en modell för långsiktig uppföljning med analys av data på kommunnivå samt föreslå indikatorer utifrån insatser på familjecentralen och förebyggande arbete*

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Familjecentraler Uppföljning

- Brukarundersökning - enkät
- Samverkan - enkät
- Årsberättelser – gemensam mall

Familjecentraler – Överenskommelse

- Förslag på reviderad Överenskommelse
- Följande justeringar har gjorts:
  - Innehållsförteckning
  - Tydligare struktur
  - Redaktionella ändring och korrektur av språk
  - Nytt avsnitt med gällande Länsövergripande samordnare

Familjecentraler - Länsövergripande samordnare

En av deltagarna i den länsövergripande styrgruppen har uppdrag som samordnare för att stärka samverkan mellan länets familjecentraler.

Länsövergripande samordnarens uppdrag är att

- vara sammanhållande funktion för länsövergripande styrgruppen
- ansvara för länsövergripande styrgruppsmöten
- ansvara för kvalitetsuppföljning tillsammans med utvecklingsledare, barn och unga, inom Läns gemensam ledning
- planera årlig utvecklingsdag för länets Familjecentraler med en arbetsgrupp utsedd av länsövergripande styrgruppen
- vara en sammanhållande funktion för samordnarna i länet
- ansvara för länsövergripande samordnarträffar

Vad händer nu?

- Överenskommelse på remissrunda (inkl länsövergripande samordnare) – Tyck till!
- Modell för uppföljning som bilaga – Tyck till!

Ungdomsmottagningar i Kalmar Län

*Margit Lindholm Johansson Kommunförbundet Kalmar län
Denise Göransson, Region Kalmar län*

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Ungdomsmottagningar i Kalmar län

- Ungdomsmottagning – definition och omvärldsspaning
- Digital ungdomsmottagning i Kalmar län
- Ungdomsmottagningar i Kalmar Län

Ungdomsmottagningar i Kalmar län

Samordnande grupp barn och unga

- Stödja projektet Digital ungdomsmottagning i länet.
- Ta fram förslag till en länsövergripande överenskommelse för ungdomsmottagningarna.

Ungdomsmottagningar

Definition

ungdomsmottagningar är en tvärprofessionell verksamhet som arbetar hälsofrämjande och förebyggande med tillgång till barnmorska, kurator/psykolog och läkare.

Mål

främja fysisk och psykisk hälsa, med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa, samt rättigheter hos unga.

Arbetet ska ske utifrån en helhetssyn i medicinskt, psykologiskt och psykosocialt perspektiv. Varje person har rätt till kunskap, information, stöd och behandling

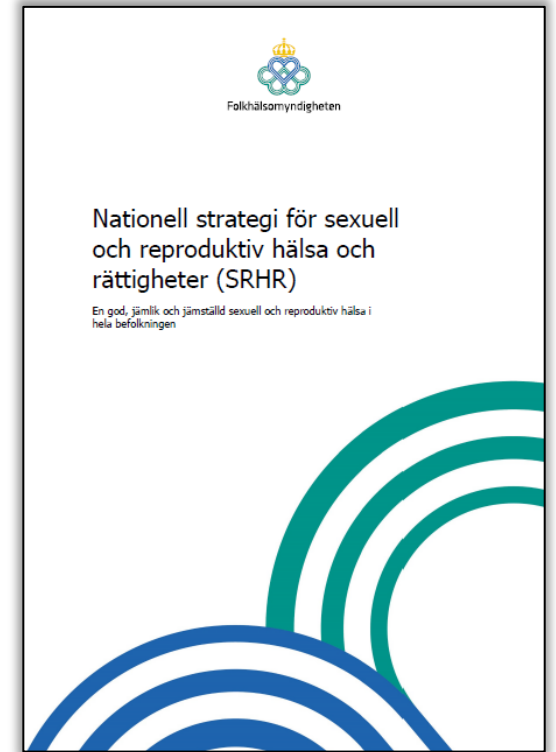
Folkhälsomyndigheten

Nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) - En god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen

Övergripande mål

En god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen.

I strategin nämns det folkhälsopolitiska målet att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa och betonar även vikten av att arbeta med barnen tidigt i frågan.

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Sveriges kommuner och regioner

Ungdomsmottagningar och ungas sexuella hälsa – Nuläge och vägar framåt

Syfte: Visa på möjligheter till utveckling av UM

- Trots att UM visade på goda resultat var det många som inte nåddes av verksamheten.
- Ingen reglering

Förbättringsområden

- Tydliggöra uppdraget
- Utveckla strategier för ökad tillgänglighet
- Stärk kunskapsstyrningen och kunskapsutbytet
- Förbättra samverkan mellan ungdomsmottagningar med andra aktörer

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Samhällsekonomisk utvärdering - Payoff

Övergripande bedömning

ungdomsmottagningarnas verksamheter är lönsam

- Genom ett tidigt och effektivt stöd skapas förutsättningar för en bättre fungerande skolgång.
- Detta leder till minskad risk för arbetslöshet och därigenom minskat behov av stöd från kommun och andra myndigheter för att klara sin försörjning.

Genom att finansiera och bedriva ungdomsmottagning stödjer man invånarna till god hälsa och goda möjligheter att leva ett självständigt liv. Därigenom får man framtida ökade skatteintäkter och minskade kostnader för vård.

Börja med barnen!

En sammanhållen god och nära vård för barn och unga

Problembild ungdomsmottagningar

- Tillgången i landet varierar, liksom organisation, bemanning och innehåll.
- Det finns ingen övergripande organisations- eller ledningsstruktur på nationell nivå för ungdomsmottagningarna, och nationella rekommendationer och kvalitetsindikatorer saknas.
- Fler söker till UM med symtom för psykisk ohälsa
- Unga män, unga med funktionsnedsättning, unga nyanlända är exempel på grupper som inte når UM idag

Förslag och bedömningar

- Förtydliga det hälsofrämjande arbetet – UM är en av de centrala verksamheter för det hälsofrämjande arbetet som riktas till barn och unga.
- Ökad samordning och tillgänglighet för UM och andra verksamheter
- Prövat gemensamt huvudmannaskap för UM
- Nationellt hälsoprogram – UM inkluderat

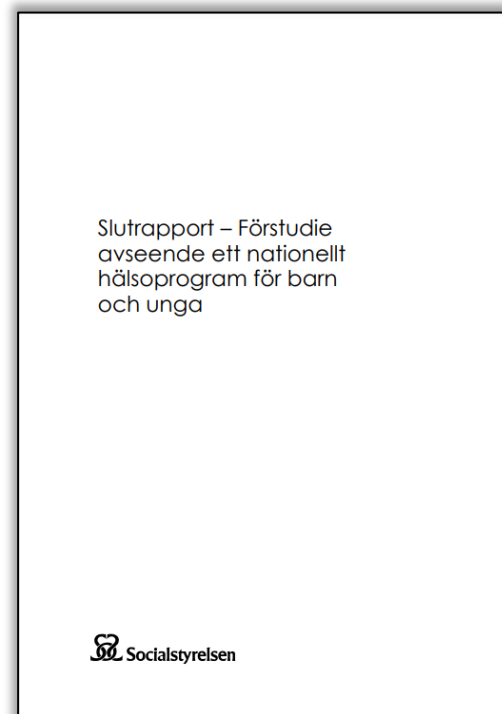

Läns gemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Nationellt hälsoprogram för barn och unga - förstudie

- **Syfte:** Uppnå en sammanhållen, regelbunden och jämlik hälsouppföljning för barn och unga från fosterlivet till 20 år.
- **Verksamheter i arbetet:** Mödrahälsovården, barnhälsovården och *ungdomsmottagningen*, och Elevhälsans medicinska insats.
- **Kärnan:** Hälsobesöken med undersökningar, hälsosamtal och föräldraskapsstöd

- Ett av flera särskilda områden som behöver ges utrymme i hälsobesök och hälsosamtal är – *Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter* (SPHR) beskrivs som viktig för den generella hälsan och har påverkan på den psykiska hälsan. UM och elevhälsan är viktiga verksamheter i arbetet.

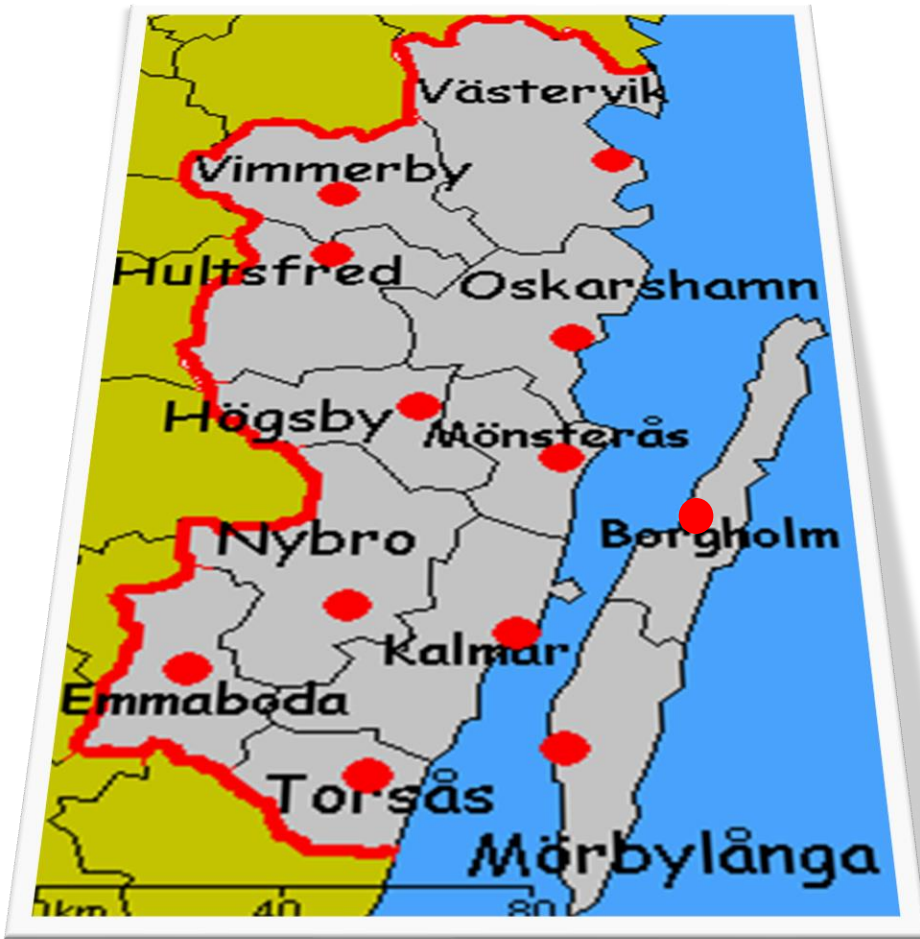
Digital Ungdomsmottagning i Kalmar län

Carina Petersson, region Kalmar län

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Projekt ungdomsmottagningar i Kalmar län

Inblick, presentation av projekt och
samtidig kartläggning

Nulägesanalys - öka tillgänglighet

Covid-19 pandemi

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Fysiska ungdomsmottagningar i Kalmar län 2023

Kalmar kommun

NYBRO KOMMUN

VIMMERBY KOMMUN

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

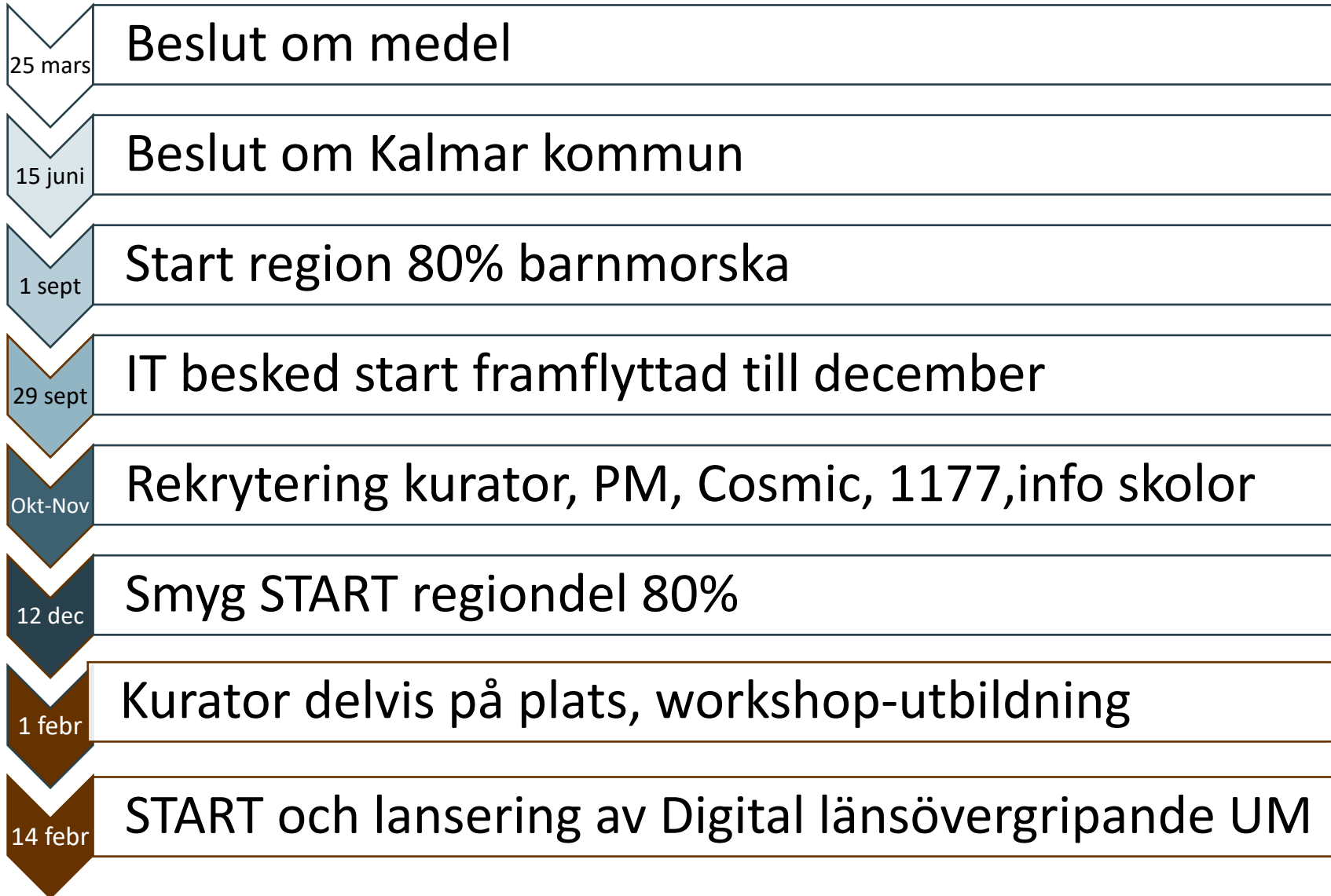
...att öka tillgängligheten till en ungdomsmottagning för länets alla ungdomar

Syfte: att planera, bygga upp och prova en digital UM

Mål: Främja barn och ungas fysiska, psykiska och sociala hälsa med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Samt att nå en jämlik tillgänglighet till ungdomsmottagningen för att stärka ungdomars egenmakt inom Kalmar län.

2022

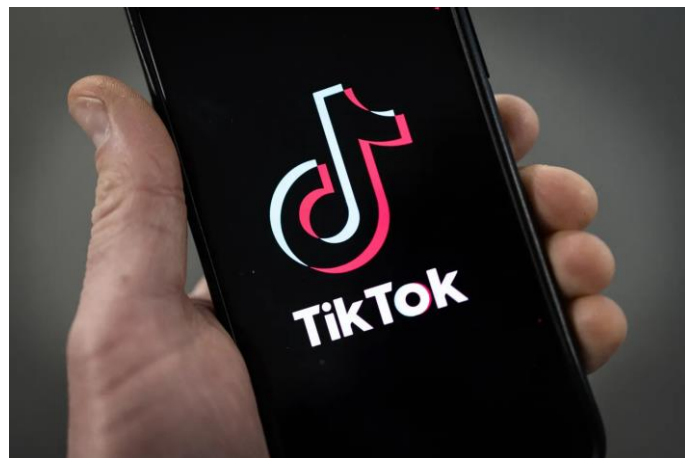
2023

Länsöverskottslagen i Kalmar län

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Lanseringsrapport

- TikTok och Snapchat
- Sociala medier
- Bussar
- Väntrum
- Skolor
- Linnéuniversitetet
- Folkhögskolor

1177 Region Kalmar län

Logga in Hitta vård Sök

Liv & hälsa Barn & gravid Olyckor & skador Sjukdomar & besvär Behandling & hjälpmedel Så fungerar vården

Du är här: Start / Hitta vård / Digital ungdomsmottagning Kalmar län

Digital ungdomsmottagning Kalmar län

VÅRA E-TJÄNSTER

- Boka videomöte med barnmorska
- Boka videomöte med kurator
- Beställ klamydiatest

HITTA PÅ SIDAN

- Våra e-tjänster
- Hitta oss
- Om oss
- Relaterade mottagningar
- Läs mer

Län, kommun: Kalmar län, Kalmar

Webbplats: <https://www.1177.se/UMkalmarlan>

JMO

Kroppen Kärlek & vänskap Sex Jag Familj Tobak, alkohol & droger Vård & kränkningar Att må dåligt Att ta hjälp

Du är här: Start / Hitta mottagning / Digital ungdomsmottagning Kalmar län

Digital ungdomsmottagning Kalmar län

Om oss

Du som är under 23 år kan träffa oss via ett videomöte på en tid och plats som passar dig. Du bestämmer själv vad du vill prata med oss om. Ingen fråga är för dum eller oviktig – vi finns till dig och du har rätt att må bra! Du kan kontakta oss när du vill prata om kroppen, relationer, kön eller sexuallivet, preventivmedel, graviditet, könssjukdomar eller merbesvär. Eller om du mår dåligt och behöver någon att prata med.

Vi som arbetar på den digitala mottagningen är barnmorskor och kuratorer anställda i Region Kalmar län eller inom socialförvaltningen inom Kalmar kommun. Vi är hög- och certifierade, har trycksäkerhet och alla våra besök är kostnadsfria.

Våra e-tjänster

- Boka videomöte med barn...
- Boka videomöte med kurator
- Beställ klamydiatest

Om ungdomsmottagningar

På en ungdomsmottagning kan du få hjälp med många olika saker. Några exempel:

- Frågor om kroppen
- Frågor om sex och relationer
- Skylt med graviditet och könssjukdomar
- Graviditetstest eller test för könssjukdomar
- Stöd om du mår dåligt.

Alla som jobbar på mottagningen har trycksäkerhet.

- Läs mer om oss på www.1177.se/UMkalmarlan
- Läs mer om sekretess och trycksäkerhet

Länsgemensam ledning i samverkan
Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Antal videomöten

Barnmorska	177
Kurator	13

Besökare

Kön	
Kvinna	188
Man	2

Ålder

< 18år	44
≥ 18 år	108

	Antal	%-antal	%-invånare av länet
Borgholm	3	2	3
Emmaboda	8	4	4
Hultsfred	3	2	5
Högsby	2	2	2
Kalmar	118	63	34
Mönsterås	8	4	5
Mörbylånga	13	7	5
Nybro	8	4	8
Oskarshamn	10	5	11
Torsås	3	2	3
Vimmerby	3	2	6
Västervik	7	3	13

Få killar ! Upprepa information Digitala besök på UM

Besöksorsaker till kurator:

- Ångest
- Sexualitet
- Stress
- Låg självkänsla
- Oro
- Annat

Besöksorsaker till barnmorska:

- Preventivmedel
- Sexualitet
- Mensvärk
- Testa sig för könssjukdom

**ungdoms
barometern**

UNGA OM UNGDOMSMOTTAGNINGEN

RIKSRAPPORT 2023

Ungdomsmottagningar i Kalmar län

Samordnande grupp barn och unga

- Stödja projektet Digital ungdomsmottagning i länet.
- Ta fram förslag till en länsövergripande överenskommelse för ungdomsmottagningarna.

Förutsättningar för att kunna ta fram ÖK

- Samsyn gällande tillgängligheten till UM
  - ojämlik tillgång idag!
- Samsyn gällande UM:s roll
  - i länets hälsofrämjande och förebyggande arbete
  - i länets samlade barn- och ungdomsvård
- Digital och/eller fysisk UM

Ungdomsmottagningar – vad händer nu?

- Framtagande av länsövergripande överenskommelse
- Fortsatt arbete med digital ungdomsmottagning

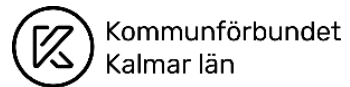

Kalmar kommun
WWW.KALMAR.SE

VIMMERBY KOMMUN

Länsgemensam ledning i samverkan
Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län